

Korisničko uputstvo za ESIR

(Fiskal App)

Sadržaj

Sadržaj	2
Osnovno	4
Rečnik pojmova	4
Povezivanje poreskog obveznika sa korisničkim nalogom	4
Prijavljivanje operatera za rad	4
Opis elemenata osnovnog ekrana za rad	5
Statusna traka i notifikacije	5
Osnovni elementi aplikacije	5
Sistemske zahteve	6
Opis proizvoda	6
Instalacija bezbednosnog elementa u ESIR	7
Kreiranje računa	8
VAŽNO UPOZORENJE:	8
Proces pripreme računa - režim ikonica	8
Izbor stavki računa	8
Pregled računa - Korpa	9
Dodavanje artikla	9
Privremeno čuvanje računa	9
Izmena količine artikla	9
Odabir pravnog lica	10
Brisanje artikla	11
Fiskalizacija pripremljenog računa	11
Opcija "fiskalizuj"	11
Načini plaćanja	11
Predračun/Avansni račun	12
Kusur	12
Proces pripreme računa - režim pomoću šifara	13
Dodavanja artikala	13
Brisanje artikla	14
Izmena količine artikla	14
Poništavanje porudžbine	15
Pregled izdatih i sačuvanih računa	16
Sačuvane porudžbine	16
Fiskalizovani računi redovne prodaje	16
Refundacija - storniranje računa	17
Izdavanje računa prodaje, na osnovu avansnog računa ili predračuna	17
Pretraga računa	17

Profil	18
Kupci - komitenti	18
Izveštaji	19
Inventar lista	20
Spisak artikala	20
Dodavanjem novog artikla	20
Izmena artikla	21
Brisanje artikla	21
Podešavanje poreski stopa	21
Podešavanja	22
Režim kreiranja računa pomoću šifara	22
Obuka mod	22
Način plaćanja i kusur	23
Poreske stope na zahtev	23
O ESIR-u	24
Kontakt podaci i podrška	24
Import baze	24
Export baze	24
Povezivanje bluetooth štampača	25
Povezivanje ostalih periferija	25
Štampa računa	25
Konfiguracija i komunikacija sa PFR	25
Moguće greške	26
Korisničko uputstvo za instalaciju	27

Osnovno

Rečnik pojmova

ESIR (Elektronski Sistem za Izdavanje Računa) - u ovom tekstu se odnosi na konkretan softverski proizvod kompanije.

Operater - rukovalac fiskalnim uređajem. Kasir ili osoba sa naprednim privilegijama, kao npr. ažuriranje liste artikala.

GTIN™ - Globalni broj trgovinske jedinice (Global Trade Item Number™) - koristi se za jedinstvenu identifikaciju trgovinskih jedinica širom sveta.

PFR - Procesor fiskalnih računa

LPFR - Lokalni procesor fiskalnih računa - koristi se za rad bez pristupa Internetu.

VPFR - Virtuelni procesor fiskalnih računa - koristi se za rad sa direktnim pristupom Internetu.

Bezbednosni element (BE) - je fiskalna komponenta projektovana između ostalog i za potpisivanje računa korišćenjem digitalnog sertifikata poreskog obveznika.

Povezivanje poreskog obveznika sa korisničkim nalogom

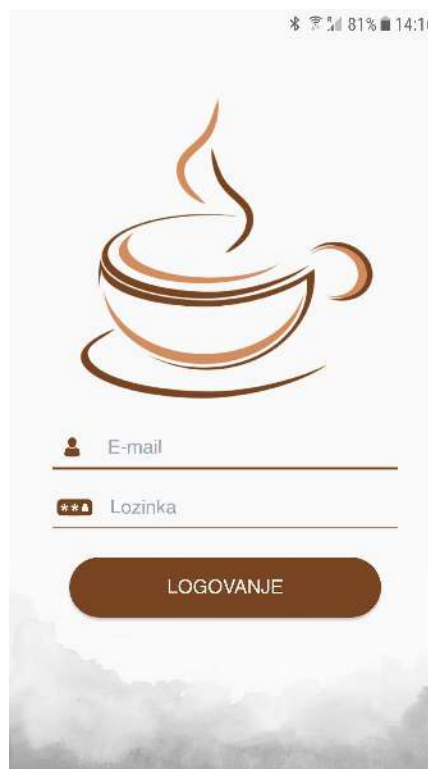
Prilikom prvog pokretanja aplikacije neophodno je da se softver konfigurše za određenog poreskog obveznika. Ukoliko to već distributer kase nije podesio za obveznika, neophodno je da se unese email adresa i lozinka kako bi se uspešno povezala aplikacija sa korisničkim nalogom poreskog obveznika.

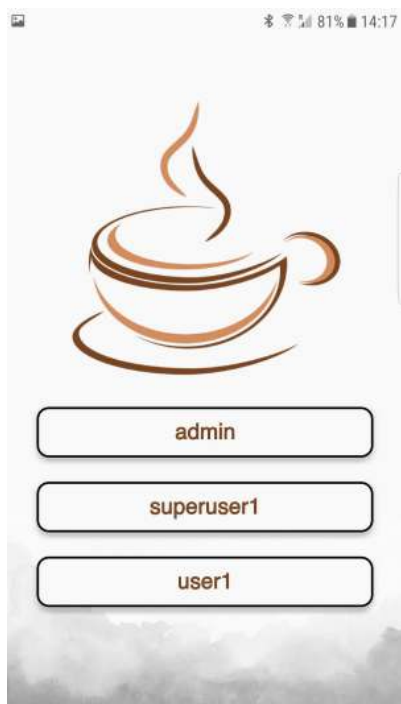
Lozinku korisnik dobija prilikom registracije i potpisivanja ugovora sa proizvođačem softvera. Ukoliko to već nije učinio, može se obratiti proizvođaču ili distributeru sa zahtevom za otvaranje korisničkog naloga.

Nakon uspešnog prijavljivanja, softver je spreman za rad, i ovaj korak se neće više prikazivati, sem ukoliko ne dođe do reinstalacije softvera ili čišćenja memorije uređaja.

Prijavljivanje operatera za rad

Nakon uspešno prijavljenog poreskog obveznika u sistem, kasa je spremna za rad. Sledeći korak je prijavljivanje operatera za rad. Ovo je ujedno i početni ekran rada kase u redovnom rukovanju. Na ovom ekranu je prikazana lista svih operatera podešenih od strane administratora kase. Inicijalno je ovo podešeno od strane distributera, i najmanje sadrži jedan administratorski nalog. Kredencijali su podešeni od strane distributera, i dostavljeni korisniku. Rukovalac bira željenog operatera tapkanjem na odgovarajuće ime, a zatim unosi dodeljenu šifru na tastaturi koja se automatski prikazuje. Nakon ovog procesa operater je spreman za korišćenje kase.

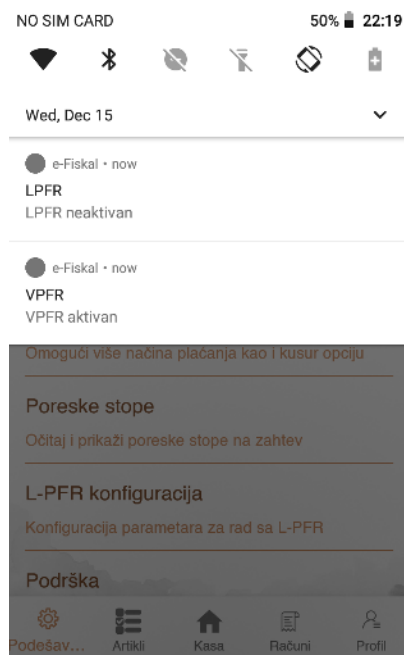

Opis elemenata osnovnog ekrana za rad

Statusna traka i notifikacije

U "Android notification" baru, gde se nalazi sat, vreme, status baterije i slično, može se videti i status aplikacije. Prilikom pokretanja, aplikacija dodaje ikonice koje označavaju LPFR i VPFR dostupnost.

- "LPFR aktivan" označava da je LPFR konfigurisan i dostupan.
- "LPFR neaktivan" označava da LPFR nije konfigurisan ili postoji problem u komunikaciji.
- "VPFR aktivan" označava da je VPFR konfigurisan i dostupan.
- "VPFR neaktivan" označava da VPFR nije konfigurisan ili postoji problem u komunikaciji.

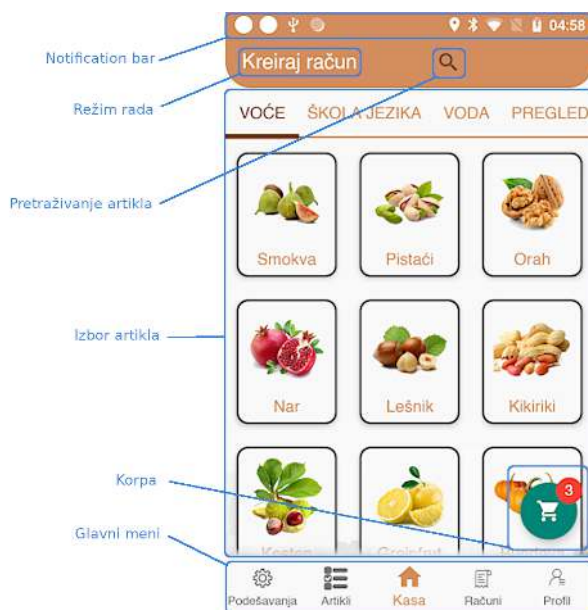

Osnovni elementi aplikacije

Nakon logovanja operatera, i prilikom redovnog režima prodaje, prikazuje se osnovni ekran prodaje. Ekran je podeljen u nekoliko sekcija ilustrovani na slici 5.

- Android statusne trake sa informacijama opisanim u prethodnoj sekciji.
- Indikator režima rada koji opisuje trenutni izabrani režim.
- Pretraga, koja je označena simbolom lupe, namenjena je za lakšu navigaciju i pronalaženje odgovarajućeg artikla. Ukucavanjem interne šifre, GTIN koda (ako artikal ima svoj GTIN kod) ili naziva artikla, operater može doći do željenog artikla.

- Izbor artikla, koji prikazuje artikle sortirane po grupama, kao i klizni izbor grupa artikla. Ovo je sekcija gde operater bira i dodaje artikle u korpu, prolazeći kroz razne kategorije artikala, definisane za dati poslovni prostor. Pomeranjem kategorija “levo-desno” operater se odgovarajuću kategoriju artikla.
- Korpa služi da prikaže odabrane artikle i predstavlja sledeći korak ka izdavanju fiskalnog računa.
- Navigacija - glavni meni se nalazi u dnu ekrana, i omogućava aktiviranje neke od sledećih funkcionalnosti kase: podešavanja, artikli, kasa, računi i profil. Ove funkcionalnosti opisane su u sledećim sekcijama ovog uputstva.

Sistemske zahteve

Aplikacija zahteva Android uređaje sa minimalno 7.0 verzijom operativnog sistema, i moguće je izvršavati na bilo kom uređaju sa tom ili naprednijom verzijom Android OS-a. Međutim, zbog određenih specifičnosti različitih uređaja i štampača, podržani su samo uređaji koje kompanija IT-Creator odobri kroz proces verifikacije. Samo za te uređaje proizvođač nudi tehničku podršku.

Arhitektura aplikacije je dizajnirana kao potpuno nezavisna aplikacija, i ukoliko se uređaj povezuje sa drugim uređajima (npr. čitač bar kod čitač, vaga, keš fioka i slično), svi procesi se obavljaju bez ometanja rada aplikacije, kao i PFR-a i njegovih operacija.

Minimalni zahtevi su:

- Operativni sistem: Android OS 7.0
- Štampač: integrisan ili bilo koji bluetooth štampač, dimenzija propisanih Zakonom.
- Ekran 5.2 inča
- WiFi, mobilni internet, Bluetooth
- SIM module
- USB konekcija

Opis proizvoda

Pri razvoju novih usluga, vodili smo se činjenicom da svaki privredni subjekt, u zavisnosti od obima posla i delatnosti koju obavlja, ima specifične potrebe, zbog čega smo kreirali programsko rešenje Fiskal App koje je po meri svakog biznisa. Fiskal app je softverski proizvod razvijen za android platformu.

Fiskal App će omogućiti da se svaki pojedinačni račun, putem internet konekcije, prenese na server poreske uprave. Poreska uprava po prijemu računa isti registruje i dodeljuje mu referentni broj koji prosleđuje nazad. Po dobijanju poreskog broja imamo potvrdu da je račun fiskalizovan i isti dajemo kupcu. U roku od par sekundi, završili smo proces fiskalizacije računa. Za potrebe obavljanja elektronske

fiskalizacije, korisnici trebaju imati programsko (softversko) rešenje, sa kojim ćete obaviti fiskalizaciju računa.

Fiskal App poseduje veliki broj funkcionalnosti koje je kroz ovo Korisničko uputstvo detaljno opisujemo u daljem tekstu a neke od funkcionalnosti ističemo:

- režim rada sa ikonicama,
- režim rada sa internim šiframa,
- inventar lista,
- obuka mod (trening zaposlenih),
- detaljni izveštaji,
- izdavanje svih tipova računa,
- podržane sve metode plaćanja,
- kursor funkcionalnost...

Instalacija bezbednosnog elementa u ESIR

Kompanija IT Creator je razvila Fiskal App koja radi sa digitalnom datotekom (rad sa V-PFR) i pametnom karticom (rad sa L-PFR). Prilikom zasnivanja Ugovora o poslovnoj saradnji između IT Creator-a i budućeg korisnika našeg rešenja, dostavljena digitalna datoteka (BE) se pohranjuje u naš sistem koji povezujemo sa korisničkim nalogom. Kako bi klijentu olakšali posao, ovaj proces obavlja IT Creator za svakog svog klijenta.

Bezbednosni element u vidu pametne kartice se, u zavisnosti od hardverskog rešenja koje bira korisnik, ubacuje u čitač kartica koji je, ili integrisan u sam hardver ili je eksterni čitač, povezan putem USB konekcije sa hardverom gde je instalirana LPFR aplikacija. Kompanija IT Creator nudi svoje LPFR rešenje, ali je moguće koristiti i rešenje nekog drugog proizvođača. Ukoliko se korisnik odluči za rešenje IT Creator, moguće je koristiti isti uređaj na kome je instalirana ESIR aplikacija, ali je moguće da to bude i razdvojeno. U zavisnosti od hardverskog rešenja koje bira korisnik, IT Creator obavlja instalaciju i konfiguraciju Fiskal App aplikacije i bezbednosnog elementa.

Kreiranje računa

VAŽNO UPOZORENJE:

1. ESIR ne izdaje ni jednu vrstu računa ako nije dobio neophodne podatke od PFR-a sa kojim je povezan!
2. ESIR ne izostavlja/ne menja ni jedan obavezni podatak fiskalnog računa koji je primio od PFR-a!
3. ESIR ne izostavlja / ne menja ni jednu informaciju iz zaglavlja fiskalnog računa vezano za podatke izdavaoca računa koje je primio od PFR-a!

Proces pripreme računa - režim ikonica

Izbor stavki računa

U podešavanjima je moguće izabrati jedan od dva načina izdavanja računa. Podrazumevani način izdavanja računa je tzv. "moderan interfejs". Ovaj prikaz na kojem se najčešće radi, pruža operateru uvid u proizvode i/ili usluge iz svoje baze artikala, gde pritiskom na ikonicu, određeni artikal se dodaje u korpu, tj. dodaje se na račun koji se priprema za fiskalizaciju.

Alternativno, korisnik može podesiti aplikaciju da za prodaju koristi "interfejs sa šiframa", gde se umesto vizuelnog izbora artikla, koristi isključivo unos šifre artikla. Ovaj režim rada je opisan napred, i pogodan je za korisnike koji imaju ogroman asortiman proizvoda.

Operater na ekranu ima odabir kategorija, ukoliko je to podešeno za dato prodajno mesto. Npr, ima više različitih robnih grupa: voće, povrće i slično. Kretanjem kroz kategorije (pomeranjem levo-desno), operater bira iz koje kategorije želi da uzme određeni artikal i isti stavi u korpu tapkanjem na njegovu sliku.

Pretraga koja se nalazi u gornjem delu ekrana, čiji simbole je "lupa", omogućava operateru da ukucavanjem naziva artikla, GTIN koda ili interne šifre artikla, bude odabran i prikazan samo artikal koji je vezan za traženi naziv, GTIN kod i/ili internu šifru.

Pregled računa - Korpa

Pritiskom na korpu pokreće se nova aktivnost. Otvara se sam račun u pripremi, koji se može dalje modifikovati, sačuvati ili fiskalizovati. U ovom delu operater može pre slanja na fiskalizaciju da odabere više radnji kao i da uradi određene izmene po potrebi.

Dodavanje artikla

Na pripremljenoj porudžbini moguće je pre fiskalizacije dodati artikal(e). Pritiskom na dugme “dodaj artikal” aplikacija se vraća na ekran sa izborom artikala, i operater može nastaviti unos dodatnih artikala.

Privremeno čuvanje računa

Pripremljenu porudžbinu je moguće sačuvati i istu kasnije uređivati. Pritiskom na dugme “sačuvaj” operater čuva porudžbinu koja se kasnije može aktivirati, menjati i poslati na fiskalizaciju. U međuvremenu operater može da koristi ostale funkcije ESIR-a, i/ili da kreira novu porudžbinu za novog kupca.

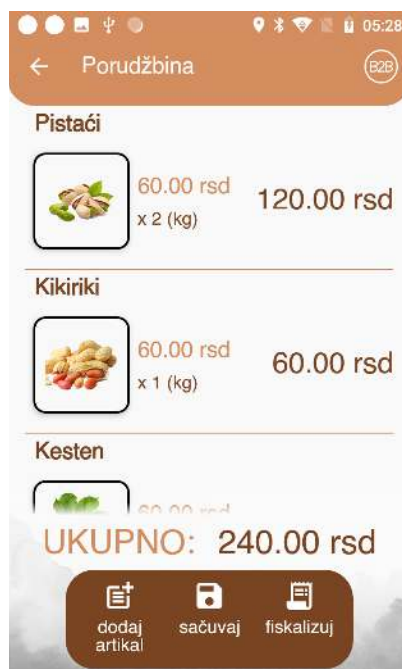
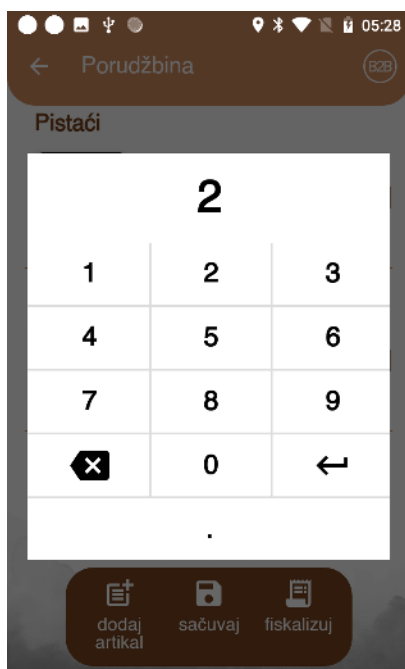
Pregled i pristup svim sačuvanim računima, omogućen je pritiskom opcije “Računi”, koja se nalazi u navigacionom meniju na donjem delu ekrana. (poglavlje Sačuvane porudžbine)

Izmena količine artikla

Pritiskom na sam artikal koji se nalazi na porudžbini, koja je spremna za fiskalizaciju, otvara se *pop-up* sa numeričkom tastaturom, koja služi za izmenu količine artikla. Nakon uspešno urađene izmene, ažurirana količina će se pojaviti na ekranu pored artikla za koji je izmenjena količina.

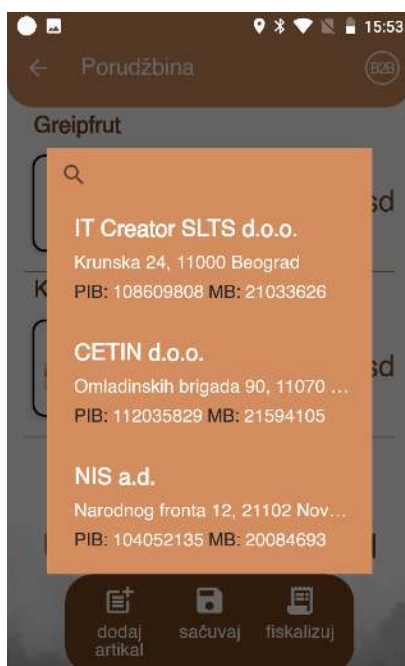
Na slikama ispod navodimo primer, izmene količine za artikal “Pistaći”, gde unosimo količinu 2kg. Na sledećoj slici vidi se kako je količina “Pistaći” promenjena kao i vrednost koja se šalje na fiskalizaciju. Količina se može menjati i u decimalnom formatu.

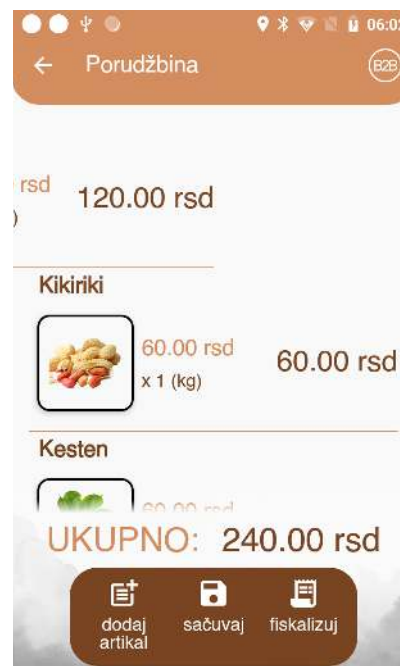
Odabir pravnog lica

Operater pre slanja porudžbine na fiskalizaciju može istu da dodeli pravnom licu. Pritiskom na dugme "B2B", u gornjem desnom delu ekrana, otvara se *pop-up* gde se porudžbina koja je spremna za fiskalizaciju dodeljuje pravnom licu. Kreiranje podataka pravnog lica se radi u sekciji "Profil/Kupci", objašnjeno detaljnije napred (poglavlje Kupci - Komitenti). Dugme B2B je zelene boje što ukazuje na to da je pravno lice kao kupac povezano sa porudžbinom koja treba da se pošalje na fiskalizaciju. Ponovnim klikom na B2B dugme, pravno lice se sklanja sa porudžbine. Za pravno lice moguće je izdati sve tipove računa, tj. račun prodaja, avansni račun i predračun.

Brisanje artikla

Funkcijom "swipe left", tj. povuci prstom preko ekrana u pravcu sa desne na levu stranu, operater briše artikal sa porudžbine. Obrisani artikal se više ne nalazi na porudžbini koja je spremna za fiskalizaciju. Svi artikli koji se nalaze na listi, na isti način, operater može da ih ukloni sa porudžbine koja se sprema za fiskalizaciju.

Fiskalizacija pripremljenog računa

Opcija "fiskalizuj"

Nakon uspešno pripremljene porudžbine, opisano kroz ranije poglavlje, Operater pritiskom na dugme "fiskalizuj" šalje porudžbinu na fiskalizaciju. U slučaju aktivne internet veze i dostupnosti VPFR-a, koristiće se ovaj mehanizam za fiskalizaciju, i račun će nakon fiskalizacije biti dostavljen Poreskoj upravi. U slučaju da VPFR iz nekog razloga nije dostupan, koristiće se LPFR, ukoliko je konfigurisan i dostupan. U suprotnom, račun neće moći biti fiskalizovan. Fiskalizacija pomoću LPFR-a, privremeno čuva račun lokalno sve dok se ne obnovi internet veza, kada će svi lokalni računi biti poslani Poreskoj upravi.

Nakon uspešne fiskalizacije račun se štampa zajedno sa poreskim vrednostima dobijenim od PFR-a. Primenjuij se samo one stope koje PFR vraća u odgovoru na zahtev. Inicijalno je podešeno da poreski obveznik izdaje račun za fizičko lice i način plaćanja je gotovina. U slučaju da poreski obveznik želi da kupcima pruži druge načine plaćanja, neophodno je da u sekciji "Podešavanja/Method Plaćanja" omogući i druge načine plaćanja (Poglavlje Način plaćanja i kursor).

Načini plaćanja

ESIR podrazumevano radi i štampa račune koji se plaćaju gotovinom. Omogućene su i podržane sve metode plaćanja koje je Poreska Uprava propisala. Operater je prethodno aktivirao u sekciji "Podešavanja/Način plaćanja" (Poglavlje Način plaćanja i Kursor) određene modele plaćanja koje njegovo privredno društvo može da pruži krajnjim kupcima. U slučaju da je operater odabrao još neki način plaćanja sem gotovine koja je podrazumevana, pritiskom na dugme "fiskalizuj" operateru se pre same fiskalizacije računa nudi mogućnost da odabere kojim metodom plaćanja će račun biti plaćen.

Ukoliko se plaćanje vrši kombinovano, višestrukim načinom plaćanja, operater bira ovu opciju, nakon čega mu se prikazuje ekran za unos vrednosti svakog pojedinačnog načina plaćanja. Aplikacija sama obračunava ukupan zbir, i dozvoljava fiskalizaciju samo ako je uneti iznos zbira sredstava veći ili jednak od iznosa računa. Veći iznos je dozvoljen samo, ukoliko je kusura manji od iznosa gotovog novca, kako bi bio moguć povraćaj razlike, tj. kusura.

Npr. dozvoljeno je račun od 3.000,00 din platiti na sledeći način:

- gotovina: 1.000,00 din
- kartica: 2.000,00 din.

Međutim, ukoliko kupac ima samo novčanicu od 2.000,00 din, za gotovinu se unosi 2.000,00 din, a ne 1.000,00. U ovom slučaju dozvoljen je kusura od 1.000,00 din, jer je gotovinom plaćeno više od kusura.

Predračun/Avansni račun

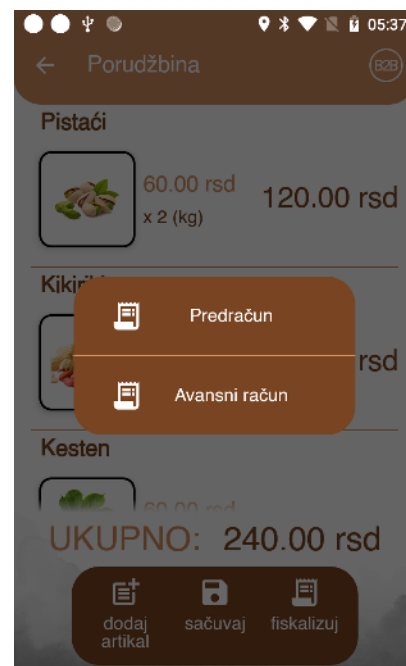
Funkcijom "OnHold", tj. dužim pritiskom na dugme "fiskalizuj", otvara se *pop-up* sa odabirom tipa računa koji želimo da fiskalizujemo. Mogući dodatni tipovi računa su: avansni i predračun. Najčešće korišćen, redovan tip računa, odnosno račun-prodaja, šaljemo na fiskalizaciju jednostavno dodirivanjem dugmeta "fiskalizuj" opisano na početku ovog poglavlja.

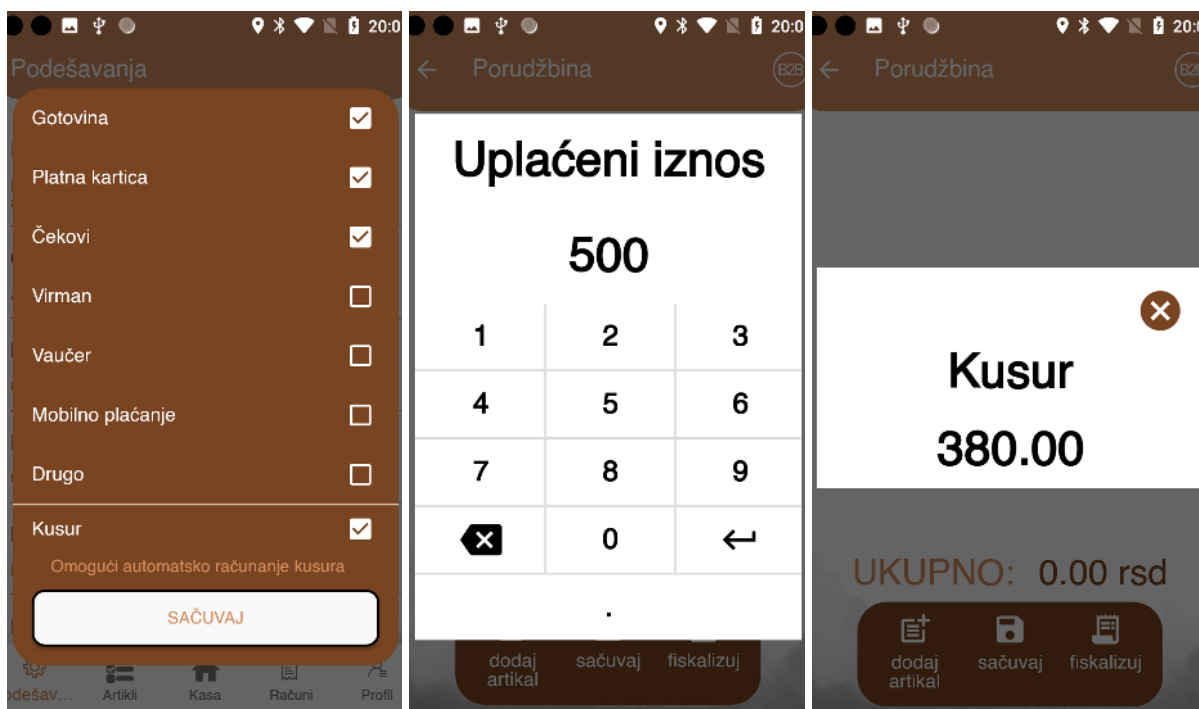
U zavisnosti od odabranog tipa računa, isti će se naći u listi računa koja se nalaze u sekciji "Računi". (poglavlje Računi)

Svi tipova računa mogu se vezati za pravno lice (opisano u sekciji "Odabir pravnog lica").

Kusura

Neposredno pre fiskalizacije računa, ukoliko je u aplikaciji podešena opcija "Kusura", pojavljuje se opcija da operater unese uplaćeni iznos, a aplikacija sama izračunava tačan kusura i prikazuje ga. Opcija "Kusura" se aktivira u sekciji "Podešavanja/Način plaćanja".

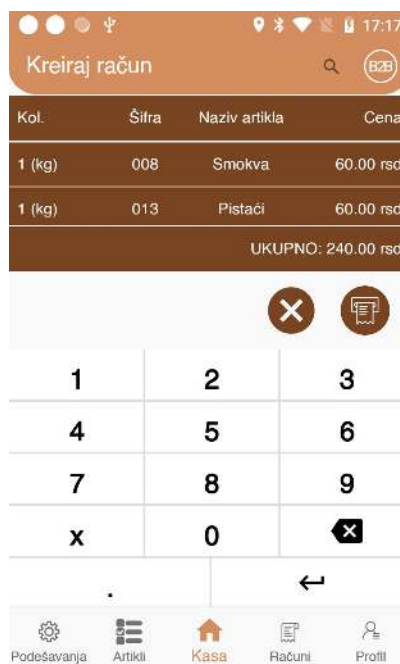
Proces pripreme računa - režim pomoću šifara

Operaterima koji žele da kreiraju račune na sličan način kao što su to radili ranije, korišćenjem numeričke tastature na starim kasama, omogućeno je da se aplikacija konfigurira da izdavanje računa bude na sličan način, unosom šifara artikala. Operater koristi numeričku tastaturu za unos artikala ukucavajući internu šifru ili GTIN kod (ako za artikal postoji GTIN kod). Svaki artikal pohranjen u bazi ima svoju internu šifru. Konfigurisanje ovog načina izdavanja računa je opisano napred u sekciji "Podešavanja".

Dodavanja artikala

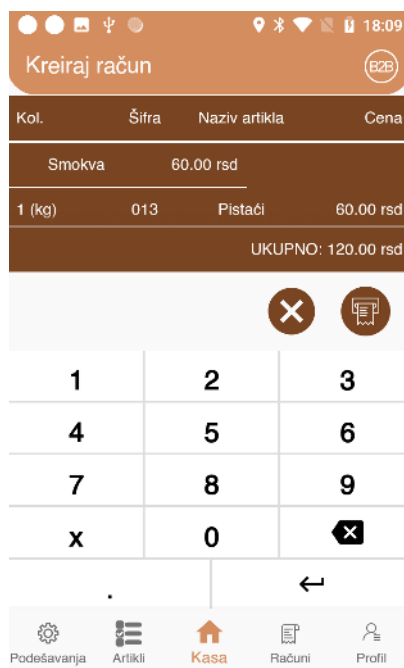
Operater artikle dodaje na račun za fiskalizaciju tako što prvo ukuca količinu, znak "X" u donjem levom uglu numeričke tastature, a zatim internu šifru ili GTIN kod. Izmena količine se primenjuje:

- **Primer 1**
0.70 (količina)
X
501 (interna šifra)
 ↵ (znak ENTER)
- **Primer 2**
2 (količina)
X
5449000215772 (GTIN)
 ↵ (znak ENTER)

Brisanje artikla

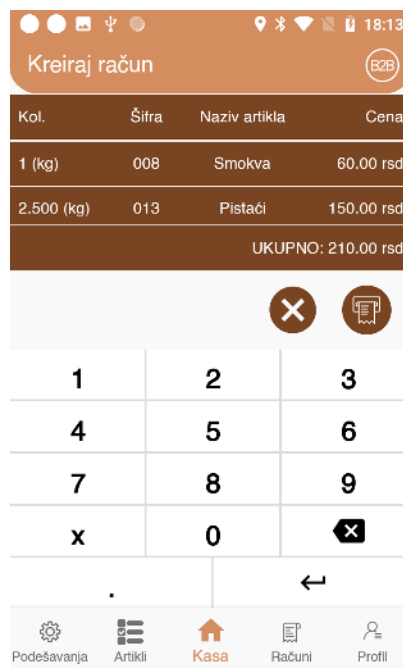
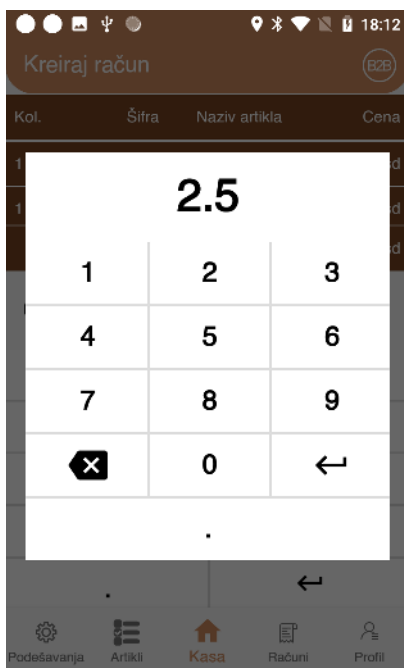
Operater u svakom trenutku može sa liste artikala dodatih na porudžbinu, a pre slanja na fiskalizaciju, da skloni artikal tako što će preko artikla da povuče prstom preko ekrana u levu stranu, tzv. funkcija "swipe left". Nakon ove operacije određeni artikal će biti uklonjen sa liste.

Izmena količine artikla

Operater menja količinu artikla koja se nalazi na pripremljenom računu za fiskalizaciju tako što pritisne sam artikal koji se nalazi na listi. Otvara se *pop-up* sa numeričkom tastaturom, pomoću koje operater ukucava željenu količinu. Količina se može menjati i u decimalnom formatu.

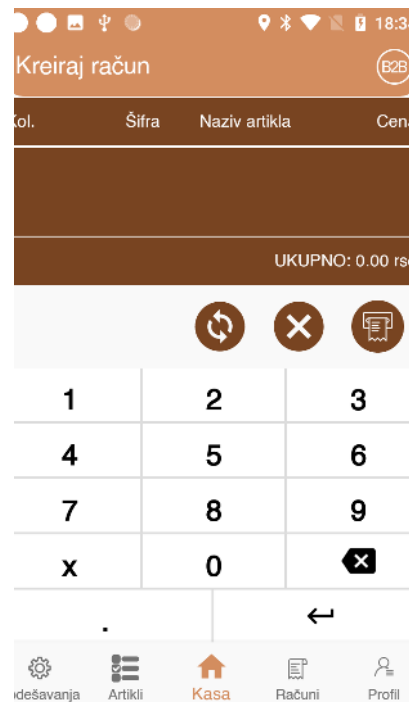
Na slici ispod levo, prikazan je primer izmene količine za artikal "Pistaći", gde unosimo količinu 2.5kg. Na slici desno, vidi se kako je količina "Pistaći" promenjena.

Poništavanje porudžbine

Operater pritiskom na dugme koje se nalazi iznad numeričkog dela tastature poništava ceo proces kreiranja porudžbine. Nakon ovog procesa, pojaviće se i dugme za zamenu izgleda “kase”. Operater može po želji da se vrati na prikaz artikala u režimu sa ikonicama opisan ispred.

1. Pritiskom na dugme “fiskalizuj” operater šalje račun na fiskalizaciju.
2. Funkcijom “*OnHold*”, tj. dužim pritiskom na dugme “fiskalizuj”, nudi se ista funkcionalnost opisna u sekciji “Fiskalizacija pripremljenog računa”. Mogući tipovi računa su: avansni račun, predračun i račun prodaje.

Pregled izdatih i sačuvanih računa

Svi računi koji su izdati, ili privremeno sačuvani, mogu se pretraživati pomoću opcije "Računi" koja se nalazi u glavnom meniu - navigaciji. Pomoću ove opcije operater može da ima uvid u sve tipove računa za poslednjih 30 dana po različitim kategorijama. U gornjem delu ekrana nalazi se "tab meni", koji predstavlja filter računa na osnovu tipa računa. Biranjem odgovarajućeg filtera, izlistavaju se računi odgovarajućeg tipa. Postoje sledeći tipovi računa: sačuvani, fiskalizovani, refundirani, predračuni i kopije.

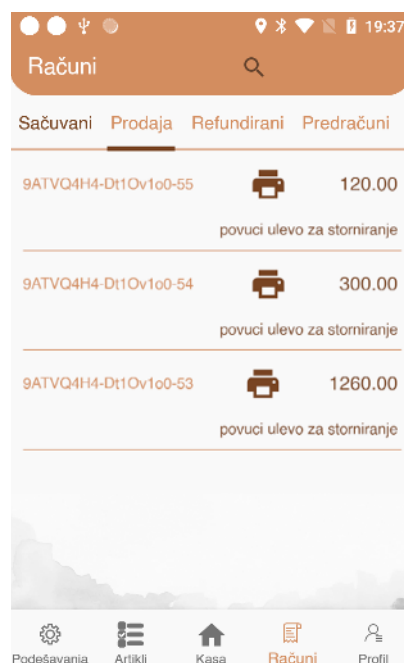
Sačuvane porudžbine

Za razliku od svih ostalih kategorija, ova kategorija predstavlja račune koji nisu fiskalizovani, već se nalaze u pripremi. Ove račune je još uvek moguće izmeniti. Pritiskom na željeni račun, tačnije porudžbinu, otvara se standardni ekran za kreiranje računa, sa svim stavkama koje ova porudžbina već sadrži. Na dalje je moguće ovaj račun menjati kao i svaki drugi račun u pripremi, što je opisano u prethodnim sekcijama za kreiranje računa. Sačuvana porudžbina ne može da se štampa, već može samo da se modifikuje, fiskalizuje ili otkáže.

Fiskalizovani računi redovne prodaje

Prikaz svih fiskalizovanih računa redovne prodaje, unazad poslednjih 30 dana, dobija se biranjem opcije filtera "Prodaja". Prikaz jedne stavke se sastoji od jedinstvenog broja računa, ikonice štampača i ukupne vrednosti. Pritiskom na ikonicu štampača izdaje se komanda za kreiranje fiskalizovne kopije računa. Ovi računi su formalan način izdavanja kopije računa, i ovaj proces podrazumeva izdavanje novog fiskalnog računa - kopije.

Refundacija - storniranje računa

Fiskalizovan račun prodaje, koji se prikazuje u listi računa "Prodaja", moguće je stornirati ukoliko se prevuče na levo (*swipe left*). Na ovaj način se zahteva refundacija za željeni račun, i pokreće proces refundacije. Na narednom ekranu neophodno je uneti obavezne zakonske elemente koje mora da sadrži svaki račun refundacije. Ovo se razlikuje u slučaju fizičkog i prvnog lica, kao i u slučaju domaćeg i stranog lica. Nakon ispravno unetih podataka i potvrde štampa se novi račun - refundacija.

Izdavanje računa prodaje, na osnovu avansnog računa ili predračuna

Pomoću filtera "Predračuni" i "Avansni", mogu se izlistati svi računi odgovarajućeg tipa. Prevlačenjem na desno (*swipe right*) započinje se proces izdavanja redovnog računa na osnovu datog predračuna, odnosno avansnog računa. Na sledećem ekranu je potrebno potvrditi komandu, nakon čega će se izdati novi račun prodaje, koji se referencira na odgovarajući predračun, odnosno avansni račun. Ovaj račun se može izlistati u filteru "Prodaja".

Pretraga računa

Radi bržeg pronalaženja odgovarajućeg referentnog računa, postoji opcija pretrage **svih** fiskalizovanih računa po jedinstvenom referentnom broju. Ova opcija je označena simbolom lupe u gornjem delu ekrana. Korisnik vrši pretragu svih tipova računa kucanjem referentnog broja sa samog računa u polje pretrage. Ova pretraga **nije** ograničena vremenskim periodom, te je moguće pronaći račun izdat u bilo kom periodu.

Profil

U okviru korisničkog naloga poreskog obveznika, čuvaju se podaci o kupcima - pravnim licima, sa kojima poreski obveznik ima poslovni odnos. Da bi korisnik bio u mogućnosti da izdaje račune, bilo kog tipa, pravnim licima, neophodno je da pravno lice bude definisano u okviru profila poreskog obveznika.

Takođe, u okviru korisničkog naloga obveznika, moguće je zahtevati određene izveštaje o prometu.

Biranjem navigacione opcije "Profil", korisnik ima pristup aktivnostima vezanih za kupce i izveštaje.

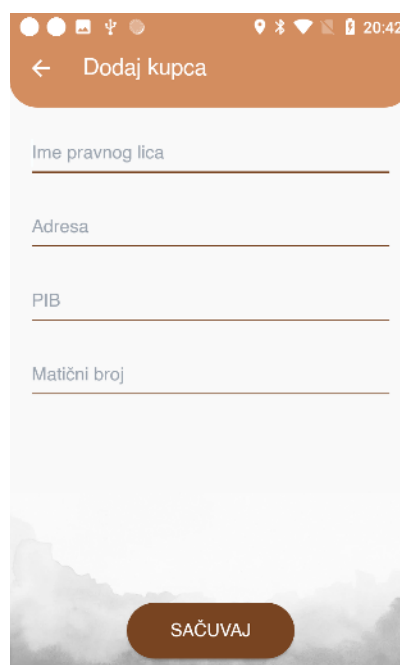
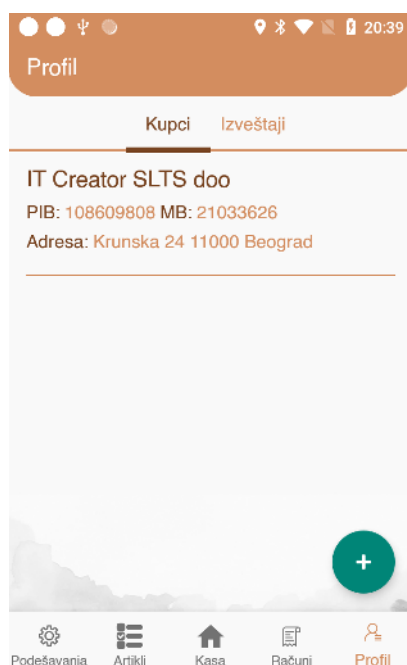
Kupci - komitenti

Biranjem podopcije "Kupci", kako je prikazano na slici, prikazuje se ekran sa svim pravnim licima koje je korisnik uneo. Ova pravna lica se koriste prilikom izdavanja avansnih računa, predračuna i računa prodaje. Detaljan postupak izdavanja ovakvih računa opisan je u sekciji "Kreiranje računa".

Ukoliko korisnik želi da kreira novo pravno lice, pritiskom na ikonicu "+" otvara se nova aktivnost gde operater unosi obavezne podatke novogog pravnog lica. Neophodni podaci su: naziv privrednog društva, adresa, PIB i matični broj. Po unosu podataka neophodno je pritisnuti dugme "Sačuvaj", čime se novo pravno lice dodaje na listu kupaca.

Ukoliko korisnik želi da obriše neko pravno lice, ovu akciju započinje prevlačenjem preko naziva pravnog lica ulevo (*swipe left*). Prikazaće se dialog potvrde koji omogućava da se odustane ili potvrdi brisanje.

Izmenu podataka pravnog lica moguće je pokrenuti dužim pritiskanjem (*OnHold*) odgovarajuće stavke u listi. Ova akcija prikazuje formu kao i u slučaju dodavanja korskika, ali sa već postojećim podacima. Nakon izmene željenih podataka, neophodno je potvrditi izmene pritiskom na "Sačuvaj".

Izveštaji

U ovoj sekciji operater može da pogleda i/ili štampa izveštaje za željeni vremenski interval. U sekciji se nalaze 4 predefinisana filtera “presek stanja”, “današnji dan”, “sedam dana” i “odaberi vremenski period”.

Izveštaj obrađuje i prikazuju sledeće stavke:

1. Utrošene artikle, njihovu bruto cenu, utrošenu količinu kao i ukupnu sumu.
2. Prikazuje i štampa finansijsko stanje za odabrani vremenski period po metodi plaćanja.
3. Prikazuje i štampa PDV stope tj iznos PDV-a za odabrani vremenski period.
4. Prikazuje i štampa iznose koje su operateri koji rade za ESIR-om ostvarili za odabrani vremenski interval.

Pritiskom na ikonicu “štampač” možete štampati obrađeni izveštaj.

Inventar lista

Biranjem opcije "Artikli" iz navigacionog menia, omogućen je uvid i manipulacijama artiklima poslovne jedinice.

Spisak artikala

Svi artikli koji su vezani za poslovnu jedinicu koji se nalaze u bazi ili su isti importovani iz stare fiskalne kase su prikazani u sekciji "Artikli". Import artikala iz stare kase opisan u Podešavanja/Import.

Operater kroz inventar listu ima uvid i u kategorije koje su vezane za poslovnu jedinicu koje su joj dodeljene.

Pomeranjem "tab menu" (kategorije) levo/desno operater prolazi kroz kategorije u kojima se nalaze određeni artikli (roba i/ili usluga).

Prikaz artikala u ovoj sekciji je kroz "list view" i svaki artikal ima svoju sliku, internu šifru i naziv.

Dodavanjem novog artikla

Pritiskom na znak "+" započinje se proces dodavanja novog artikla u inventar listu. Prikazuje se ekran sa neophodnim i opcionim podacima, koje operater unosi. Operater može da:

1. Odabere novu sliku ili povuče određenu sliku iz naše baze artikala.
2. Dodeli naziv artikla.
3. Odredi internu šifru artikla
4. GTIN kod (ako artikal ima GTIN kod)
5. Svrsta artikal u određenu kategoriju. Korisnik iz liste predefinisanih kategorija, bira gde će uvrstiti artikal, npr. voće, povrće i slično.
6. Bira poresku stopu artikla, od predefinisanih poreskih kategorija koje su dobijene od PFR.
7. Definiše bruto cenu artikla, tj. cena za krajnjeg korisnika.

8. Krajnji korak, kako bi se artikal našao u listi artikala, pre izlaska sa ovog ekrana sve izmene je neophodno sačuvati, pritiskom na dugme SAČUVAJ.

Izmena artikla

Operater funkcijom "OnHold", odnosno dužim pritiskom prsta na željeni artikal, otvara ekran za modifikaciju podataka pomenutog artikala. Mogu se menjati, cena, naziv i interna sifra dok ostali podaci poput poreske stope i GTIN kod-a (ako artikal isti ima) ne mogu se menjati. Operater za željeni artikal na delu predviđenom za odabir poreske stope, može odabrati neku od poreskih stopa koje su dobijene od PFR.

Brisanje artikla

Funckijom "swipe left", tj. povlačenje prstom preko ekrana u levu stranu preko određenog artikla, zahteva se brisanje artikla iz liste. Potvrdom ove akcije se artikal briše sa liste, ili se može odustati i artikal zadržati u listi.

Podešavanje poreski stopa

Operater za željeni artikal na delu predviđenom za odabir poreske stope, može odabrati neku od poreskih stopa koje su dobijene od PFR. Operater ne može sam proizvoljno unosti poresku stopu već samo može odabrati neku od ponuđenih, a dobijenih od PFR. Primena poreskih stopa i njihovo podešavanje za artikle moguća je prilikom dodavanja novog artikla, i izmene postojećeg.

Podešavanja

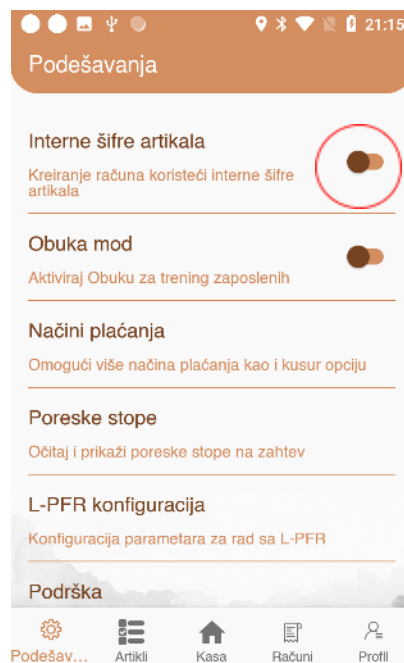
Operater u ovoj opciji pristupa svim podešavanjima koja se odnose na ESIR. Dole niže biće opisane sve vrste podešavanja koja se nalaze u samoj aplikaciji. Operator može Fiskal App da prilagodi svojim potrebama i načinu rada. Operater u sekciji "Artikli" vrši sva podešavanja koja se odnose na same artikle (setovanje cena, kategorija i slično). Opisano u poglavlju Inventar lista.

Režim kreiranja računa pomoću šifara

Aktiviranjem ovog režima sa "toggle" dugmićem (na slici zaokruženo crvenim krugom) aktiviramo funkcionisanje softvera u načinu rada sa numeričkom tastaturom tj tipke kao na već poznatim kasama koje sada operateri koriste.

Numerička tastatura omogućava kucanje interne šifre artikla i stavljanje istog na porudžbinu za fiskalizaciju. Nakon aktivacije ovog načina rada, ekran "kreiraj porudžbinu" izgleda kao stara fiskalna kasa i samo ima numeričku tastaturu. Način unosa artikla na porudžbinu objašnjen u sekciji "Proces pripreme računa - režim pomoću šifara".

Pritiskom na isto zaokruženo "toggle" dugme korisnik se vraća u moderan način rada, tj. rad sa ikonizama artikala.

Obuka mod

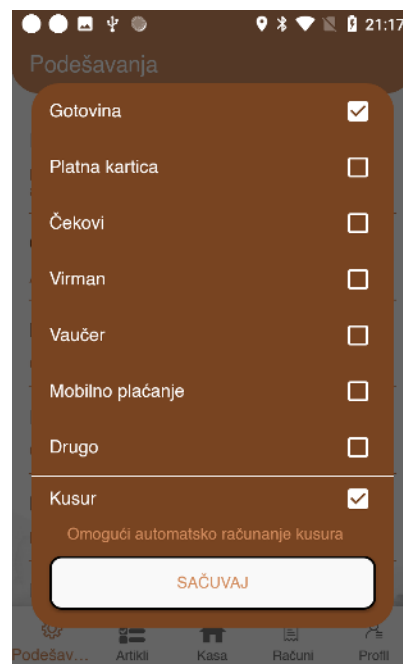
Aktivacijom ovog režima rada, ESIR može da se koristi za obučavanje zaposlenih. Obuka mod se pokreće preko toggle dugmeta (na slici zaokruženo crvenim krugom). Iz Obuka mod operater može da šalje račune i predračune, kako za pravna tako i fizička lica, može da šalje kopije i refundacije odnosno sve tipove računa koje su predviđeni ovim radom od strane PU.

Način plaćanja i kusur

Prikazan je ekran gde operater definiše za svoju poslovnu jedinicu metode plaćanja koje će se pojavljivati prilikom naplate računa. Operater može sam da bira koje su sve metode plaćanja podržani u poslovnoj jedinici gde je zaposlen. Metod plaćanja "gotovina" ne može da se isključi, jer je obavezan. Ako poslovna jedinica podržava više metoda plaćanja, onda će se nakon fiskalizacije računa pojaviti *popup* sa svim odabiranim metodama plaćanja koje je operater čekirao. Opisano u sekciji "Fiskalizacija pripremljenog računa".

Aktiviranjem funkcionalnosti "Kusur", operateru se prilikom unosa iznosa koji primi za plaćanje računa nudi automatsko preračunavanje kusura. Aktivaciju funkcionalnosti "KUSUR" je pre izlaska neophodno sačuvati. Opisano u sekciji "Fiskalizacija pripremljenog računa".

Poreske stope na zahtev

Pritiskom na ovu funkcionalnost korisniku se izlistavaju sve Zakonom definisane poreske stope obveznika. Ovaj podatak je kontrolisan od strane Poreske uprave i ne može se menjati.

ESIR dobija poreske stope upitom PFR-a. Na svakom fiskalnom računu istaknute su poreske stope po oznakama dobijenim od PFR-a i iste ESIR, tj. korisnici ne mogu menjati.

Prilikom upita poreskih stopa, ESIR zaokružuje na dve decimale, zaokruživanjem druge decimale na manje ako je sledeća cifra manja od 5, odnosno na više ako je sledeća decimala jednaka ili veća od 5.

ESIR nije u mogućnosti da koristi druge poreske stope ili iznose dobijene osim onih dobijenih od PFR.

Operator u sekciji artikli za određeni artikal bira poresku stopu koju je dobio od PFR.

O ESIR-u

Operater ovde može pronaći sve neophodne podatke proizvođaču softvera, verziji koja sa koristi, kao i kontaktima za podršku.

Kontakt podaci i podrška

Proizvođač softvera je kompanija **IT Creator SLTS d.o.o.**, ul. Krunska 24, iz Beograda. Za korišćenje aplikacije neophodno je potpisivanje ugovora o korišćenju softvera i pružanju tehničke podrške. Kontakti podrške su:

email: podrska@elektronskafiskalizacija.rs

telefon: +381 11 4444 588

website: www.elektronskafiskalizacija.rs

Radno vreme i nivo podrške definisani su ugovorom.

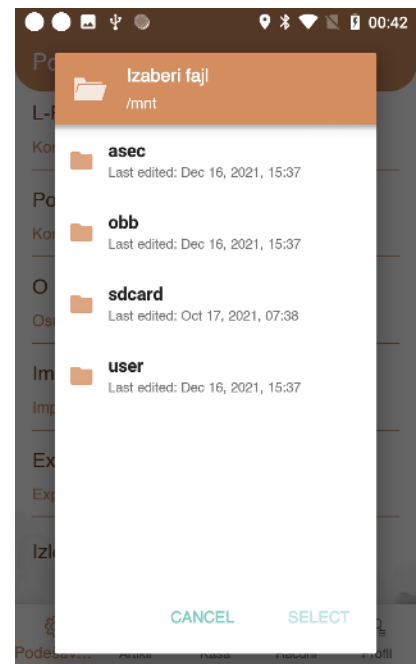
Import baze

Ova funkcionalnost omogućava operateru da importuje sve artikule iz stare kase po unapred definisanom .csv formatu. Primer .csv file-a je moguće preuzeti sa:

elektronskafiskalizacija.rs/esir/primer_baze.csv

Export baze

Funkcionalnost omogućava operateru da exportuje sve artikule iz ESIR-a po unapred definisanom .csv formatu. Pritiskom na "export" otvara se pop-up za odabir direktorijuma za exportovanje baze.

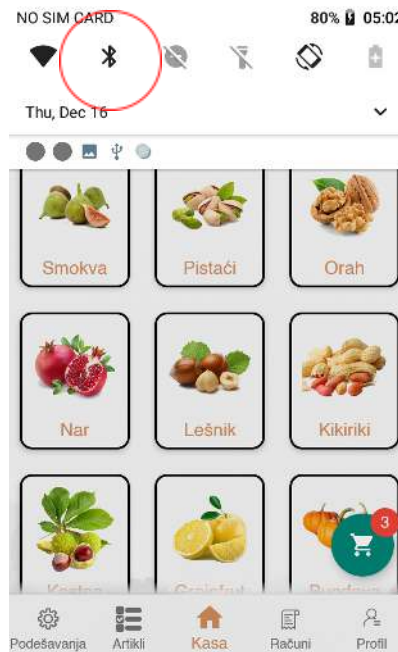

Povezivanje bluetooth štampača

Neophodno je da je na android uređaju gde se nalazi instalirano *Fiskal App* softversko rešenje aktivirana bluetooth konekcija. Pokrenut ESIR će prvi put tražiti da se “upari” sa bluetooth štampačem i nakon toga ESIR će moći da štampa račune. Upit oko uparivanja uređaja više se neće ponavljati. Neophodno je da bluetooth štampač bude upaljen kako bi se ostvarila konekcija.

Aktivacija bluetooth konekcije prikazana na slici (zaokruženo crvenim krugom).

Kada se *Fiskal App* nalazi instalirana u uređaju koji ima integrisan štampač nije neophodno aktivirati bluetooth štampač.

Povezivanje ostalih periferija

Arhitektura aplikacije je dizajnirana kao potpuno nezavisna aplikacija, i ukoliko se uređaj povezuje sa drugim uređajima (npr. čitač bar kod čitač, vaga, keš fioka i slično), svi procesi se obavljaju bez ometanja rada aplikacije, kao i PFR-a i njegovih operacija.

Štampa računa

ESIR štampa račune na papirnoj traci širine od 57mm do 80mm. Operater može štampati račun i na A4 papiru ako je štampač koji je povezan sa Fiskal APP putem bluetooth konekcije. Odštampan račun na A4 formatu neće biti štampan preko celog lista već u dimenziji 58mm širine kao isečak. ESIR nema mogućnost slanja računa putem e-mail, SMS-a ili nekog drugog način

Konfiguracija i komunikacija sa PFR

Neophodan parametar za ispravan rad LPFR-a je njegova mrežna adresa. Biranjem opcije “L-PFR konfiguracija”, prikazuje se dialog za unos mrežne lokacije ovog elementa. Može se uneti validna IP adresa ili DNS zapis. Ovaj podatak unosi korisnik, ukoliko nije već konfigurisano od strane distributera. Ukoliko je LPFR isporučen zajedno sa FiskalApp, ova vrednost obično treba da bude **127.0.0.1**

Prilikom pokretanja aplikacije, i uz ispravno podešene parametre za LPFR, aplikacija će koristiti HTTP protokol za komunikaciju i izdavanje računa, a u skladu sa Tehničkim vodičem Poreske uprave. Da bi se LPFR mogao koristiti, neophodno je autentifikovati se unosom PIN koda za bezbednosni element, koji poreski obveznik dobija od Poreske uprave. Ukoliko je potreban unos PIN koda, aplikacija će na pokretanju prikazati ekran za unos koda. Ovo nije obavezan korak, i ukoliko korisnik to ne učini u ovom koraku, može to uraditi u svakom trenutku tapkanjem na LPFR notifikaciju, opisanu u ovom uputstvu.

Obzirom da se komunikacija sa LPFR obavlja preko HTTP protokola, neophodno je da korisnik obezbedi sigurnost svoje mreže na koju povezuje ESIR i LPFR. Softversko rešenje, kompanija IT Creator, kao i Poreska uprava, nisu odgovorni za infrastrukturu korisnika i njenu bezbednost.

Za komunikaciju sa VPFR-om, nije potrebno ništa dodatno konfigurirati, jer se sva potrebna podešavanja obavljaju u toku inicijalne pripreme aplikacije i kreiranje naloga za konkretnog poreskog obveznika. Aplikacija koristi HTTPS protokol i digitalni sertifikat koji poreski obveznik dobija od Poreske uprave, i dostavlja ga proizvođaču softvera prilikom otvaranja korisničkog naloga.

Moguće greške

Obzirom da se aplikacija konfigurira otvaranjem korisničkog naloga, koje proizvođač obavlja u procesu zasnivanja ugovora sa poreskim obveznikom, moguće greške svedene su na minimum. U tabeli su prikazane najčešće greške, najverovatniji razlozi za njihov uzrok i potencijalna rešenja.

Situacija/Greška	Verovatan uzrok	Rešenje
Prilikom pokretanja aplikacije prikazuje se dialog za unos korisničkog naloga i šifra.	U retkim situacijama, moguće je da se obriše konfiguracija android aplikacije. Ovo se može dogoditi ukoliko se slučajno obriše keš aplikacije sa podacima.	Potrebno je uneti korisničko ime (email) i šifru, koji su uspostavljeni prilikom potpisivanja ugovora sa obveznikom i isporuke aplikacije. Opisano u sekciji "Povezivanje poreskog obveznika sa korisničkim nalogom"
Prilikom pokušaja fiskalizacije svih tipova računara, prikazuje se greška "VPFR i LPFR nisu dostupni. Molimo Vas da proverite konfiguraciju."	Ukoliko je Internet komunikacija u prekidu, i ujedno LPFR nije konfigurisan ili je nedostupan na konfigurisanoj IP adresi.	<ul style="list-style-type: none"> • Proveriti konektivnost uređaja na lokalnoj mreži. Najčešće WiFi konektivnost kojoj se pristupa iz Android podešavanja, ili notifikacionog bara. • Proveriti status VPFR-a i LPFR-a u notifikacionom baru, i proveriti nekom drugom aplikacijom dostupnost Interneta sa uređaja na kome se izvršava FiskalApp. Npr. pokretanjem lokalnog browsera i testiranjem neke poznate strane. • Proveriti konfiguraciju LPFR-a, opisanu u sekciji "Konfiguracija i komunikacija sa PFR".
Prilikom pristupanju izveštajima, pojavljuje se poruka: "Izveštaji trenutno nisu dostupni".	Ukoliko je Internet komunikacija u prekidu, izveštaji nije moguće pregledati.	Proveriti konektivnost uređaja na lokalnoj mreži. Najčešće WiFi konektivnost kojoj se pristupa iz Android podešavanja, ili notifikacionog bara.

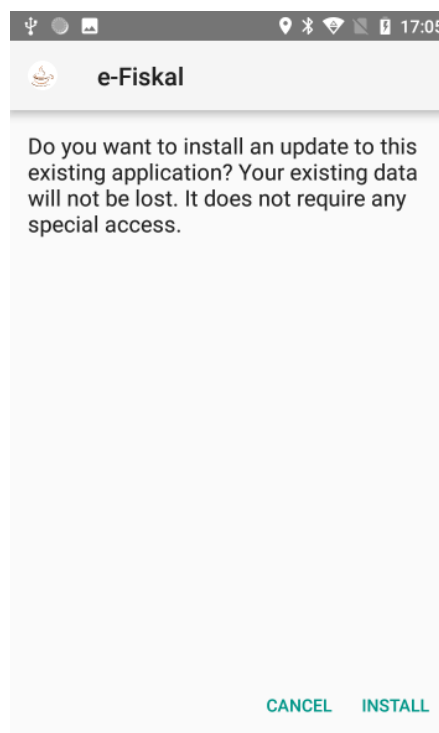
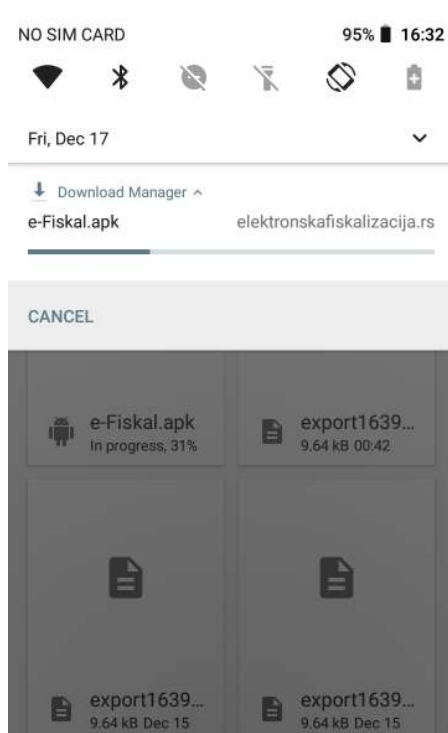
Korisničko uputstvo za instalaciju

Svi korisnici, softverko rešenje “Fiskal App” dobiju preinstalirano na samom uređaju i nemaju potrebu da se bavi instalacijom softvera. U slučaju, da iz nekog razloga, korisnik želi sam da instalira softversko rešenje, neophodno je da uradi sledeće:

Korak 1:

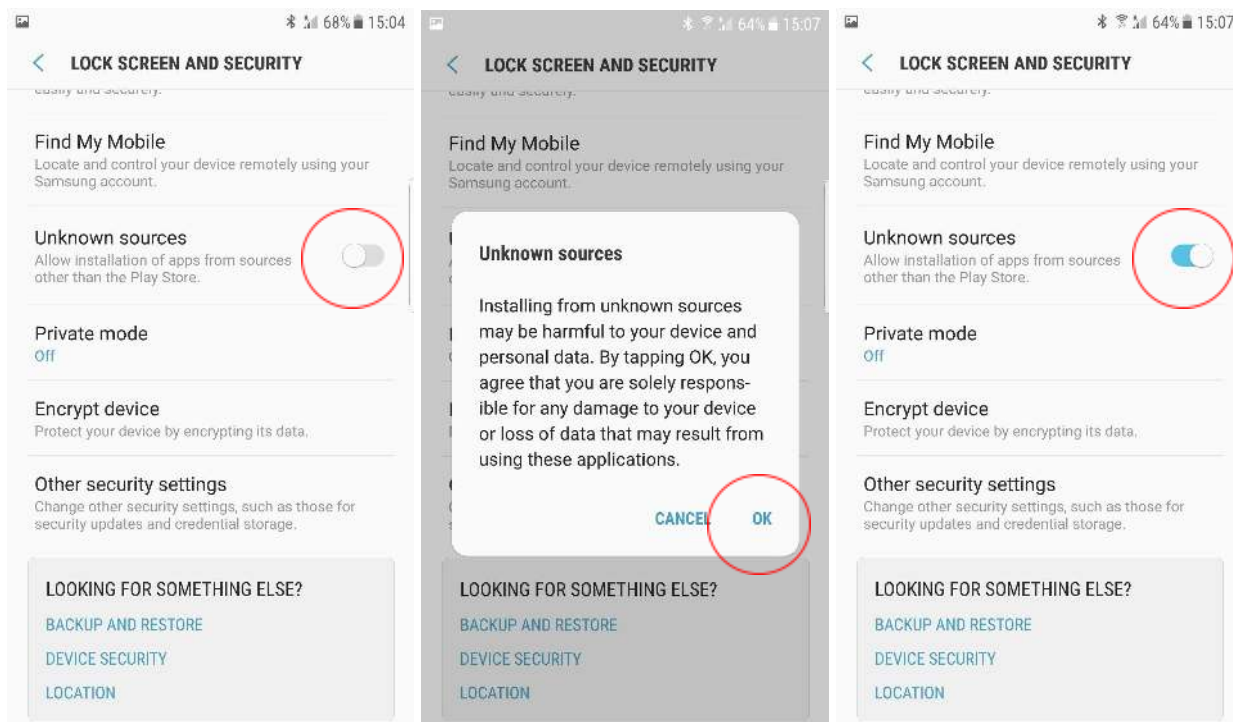
Sa uređaja na kojem korisnik želi da instalira “Fiskal App” aplikaciju, kroz internet pretraživač pristupa adresi www.elektronskafiskalizacija.rs/esir/e-Fiskal.apk i započinje proces preuzimanja aplikacionog file koji treba instalirati na uređaju. kada se završi preuzimanje file-a operater pritiskom na preuzeti file započinje proces instalacije.

Slika levo pokazuje započeti proces preuzimanja, dok slika desno prikazuje ekran kada treba započeti proces instalacije.

Korak 2:

Pritiskom na dugme “install” započet je proces instalacije. Obzirom da aplikacija dolazi sa izvora koji nije Google Play Store, u settings-u se treba omogućiti instalacija softvera sa “nepoznatog izvora” nakon čega će se započeti proces instalacije.

Nakon završenih koraka, aplikacija se može startovati i operater može započeti rad prema dostavljenom Korisničkom uputstvu za ESIR.